

متن پرسش

شما در صفحه ۴۲ علت این که امام حسین اصحابشان را مجبور به نبرد نمی‌کردند را این می‌دانید که حضرت می‌خواستند «وقت حضور» حاکم شود. آیا «مجبور به نبرد کردن» منافات با «حاکمیت حق» دارد؟ آیا برای «حاکمیت حق» حتماً باید امام سکوت کند تا هر کس هر وقت خواست به جبهه برود؟ یا شرایط کربلا شرایط خاصی بود؟ چرا امیرالمؤمنین مردم کوفه را مجبور به نبرد با معاویه کرد؟ «مجبور» نه به این معنی که شمشیر بالای سرشان گرفت، ولی به این معنی که تا هر کس هر وقت خواست به میدان برود. بلکه حضرت حتی بازماندگان از نبر جمل را سرزنش کردند، حتی «سلیمان بن صُرد خزاعی» - که از اصحاب پیامبر بود- را ملامت کردند و وقتی که او عذر خواست و وعده یاری در فتنه‌های آینده را داد، حضرت سکوت کردند! تا آنجا که «سلیمان» به امام حسن مجتبی گفت: «از ملامت امام تعجب نمی‌کنی؟!» و امام حسن او را دلداری دادند. و مسلماً در چنین شرایطی خیلی از کوفیان خجالت کشیدند و به خاطر حفظ آبروی خود با امام رهسپار صفین شدند، و همینها هم بودند که از جنگ خسته شدند و گول حيلة عمروعاص را خوردند!

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: در کربلا باید همه آماده‌ی شهادت می‌شدند و چیز خاصی از این طریق در تاریخ می‌ماند و لذا حضرت اصحاب را کاملاً آزاد گذاشتند تا فرهنگ کربلا که مخصوص به خودش است و با بقیه‌ی جنگ‌ها فرق می‌کرد، محقق شود. موفق باشید